№ 157. Łódź Sroda 16 czerwca 1920 roku. Rok III

GŁOS POLSKI

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Cena numeru pojedyńczego mk. 1.50

Adres Redakcji i Administracji: Piotrkowska 106. Telefon 199.

Redaktor, lub jego zastępca przyjmują wyłącznie od 5–6 po poł. Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu Ustawodawczego.

Sejm jednogłośnie uchwalił projekty poborowe, oraz wniosek w sprawie gwałtów i plebiscytu w Warmji i na Mazurach.

Wczorajsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godz. 6,15. Na porządku dziennym sprawozdanie komisji wojskowej w przedmiocie poboru wojskowego roczników 1895, 1902. Dalej postanowiono powołać podoficerów wszelkich rodzajów broni, urodzonych w latach 1890 do 1894 włącznie, oraz powołać starszych szeregowców i podoficerów, którzy kiedykolwiek służyli w formacjach obcych. względnie w formacjach polskich, w oddziałach jazdy, konnej artylerji i konnych oddziałach straży granicznej, urodzonych w latach 1885 do 1894 włącznie.

W sprawie tej zabrał głos sprawozdawca komisji, p. Wichliński i w krótkiem przemówieniu podkreślił konieczność ofiar dla dobra państwa. Polska nawet w tych czasach, kiedy te ofiary były próżne, nie szczędziła ich. Mówca wyraża przekonanie, że obecnie, kiedy chodzi o ofiary, zapewniające bezpieczeństwo naszego państwa, Sejm przedłożoną ustawę jednomyślnie uchwali.

Po tem przemówieniu, ponieważ nikt nie zgłosił się do głosu, zarządzono głosowanie. Sejm jednomyślnie przedłożoną ustawę przyjął we wszystkich 3 czytaniach. Na tem porządek dzienny wyczerpano.

Poza porządkiem dziennym figurował tylko wniosek nagły p. Brejskiego i tow. w sprawie gwałtów na ziemiach plebiscytowych Warmji i Mazurach. Wnioskodawca stwierdza, że z terenów plebiscytowych nadchodzą coraz to nowe wiadomości o gwałtach. Rząd nasz powinien wezwać koalicję do spełnienia traktatu wersalskiego, który obowiązuje nietylko nas, ale i mocarstwa koalicyjne. Gdyby w warunkach obecnych miało się odbyć głosowanie plebiscytowe, byłoby to urągowiskiem ze szczytnych zasad, głoszonych przez koalicję. To co się dzieje na tych ziemiach urąga honorowi sprawiedliwości. Jeżeli koalicja żąda od małych narodów, aby się trzymały biernie traktatu wersalskiego, to Polska ma prawo żądać od koalicji, aby się również tego traktatu trzymała. Mówca w imieniu swego klubu wzywa rząd, aby domagał się od koalicji usunięcia gwałtów, ścisłego przestrzegania traktatu i odroczenia głosowania do czasu, kiedy przepisom plebiscytowym stanie się zadość. W innych warunkach Polska rezultatu plebiscytu nie uzna.

Nagłość wniosku, oraz jego meritum przyjęto jednomyślnie bez dyskusji. Na tem posiedzenie zamknięto.

Dokoła przesilenia gabinetowego.

P. S. L. wycofało się z akcji tworzenia gabinetu centrowo-lewicowego. — Luendeckie intrygi. Skulski redivivus.

(Telef. od wł. koresp. warsz.).

Wczoraj na posiedzeniu grup lewicowych sejmu, które brały udział w dotychczasowej akcji formowania nowej większości rządu poseł Witos w imieniu P. S. L. odczytał następującą deklarację:

Polskie Stronnictwo Ludowe podjęło inicjatywę utworzenia większości sejmowej centrowo-lewicowej i rządu parlamentarnego, na niej opartego, wychodząc z założenia, że tylko rząd, cieszący się zaufaniem i poparciem mas ludowych, włościańskich i robotniczych, sprosta obecnej ciężkiej sytuacji politycznej. Wobec tego jednak, że po pierwsze N. Z. L. odmówiło stanowczo udziału w takim rządzie, motywując to stanowisko tem, że nie może współdziałać z socjalistami; po drugie: klub mieszczański wycofał się z pierwotnie zajmowanego życzliwego stanowiska wobec projektowanego rządu; po trzecie: klub pracy konstytucyjnej, jako całość, i grupa p. Stapińskiego, zajęły stanowisko niezdecydowane — wobec tego uwidocznia się brak liczebnej większości dla utworzenia rządu centrowo-lewicowego.

Licząc się z tem, P. S. L. uważa akcję swoją, zmierzającą do szybkiego zakończenia przesilenia gabinetowego przez utworzenie rządu centrowo-lewicowego, w obecnym stanie rzeczy za skończoną. Odpowiedzialność za utworzenie nowego rządu spada tym samym na te stronnictwa, które utworzenie rządu centrowo-lewicowego udaremniły".

To stanowisko P. S. L. należy uważać za przerwanie narazie akcji, zmierzającej do wytworzenia rządu centrowo-lewicowego.

Tegoż dnia marszałek sejmu udał się do Belwederu i tam wyraził opinję, że jedynie p. Skulski byłby zdolny obecnie do sformowania nowego gabinetu. Wobec tego Naczelnik Państwa wezwał do siebie p. Skulskiego. Posłuchanie miało się odbyć około północy.

Rozbicie akcji centrowo-lewicowej należy uważać za wynik intrygi politycznej związku ludowo-narodowego, której jaskrawym wyrazem było wczorajsze posłuchanie delegacji tegoż związku w Belwederze. O tem posłuchaniu związek wydał komunikat, z którego dowiadujemy się, że delegaci (pp. Głąbiński, Marjan Seyda, Bochenek i Skarbek) zastrzegli się stanowczo przeciwko rządowi krańcowemu, któryby budził niezgodę wewnętrzną, szczególnie zaś zastrzegli się przeciwko kandydaturze p. Daszyńskiego do teki spraw zagranicznych, twierdząc że jakoby poseł Daszyński w czasie wojny pchał Polskę w objęcia państw centralnych, a teraz jest jednym z głównych winowajców zaangażowania się Polski na Ukrainie, co udaremniło — jak piszą obłudnie luendecy — zawarcie w stosownej chwili korzystnego pokoju.

Dalej w komunikacie tym powolują się na znany swój patryotyzm, bezinteresowność w stosunku do tek i t. p.

Do tego komunikatu należy dodać, że w rozmowie powoływali się panowie delegaci Z. L. N. na autorytet posła francuskiego Panafieu, który jakoby miał się zastrzedz z góry przeciwko powierzeniu teki ministra spraw zagranicznych p. Daszyńskiemu.

Walki wojsk polskich.

Komunikat szefa sztabu generalnego z dnia 15 czerwca.

Na północnym froncie ponownie wywiązały się ostre walki, które zwłaszcza pod Jamną i w rejonie Scho dochodziły do nader silnego napięcia. Nieprzyjaciel został wszędzie z wielkiemi stratami odparty. Wzdłuż Górnej Berezyny pomiędzy jeziorem Meschuszel i jeziorem Pielik oddziały nasze pod dowództwem gen. Sikorskiego przeszły do akcji zaczepnej i pokonawszy w brawurowych atakach zacięty opór nieprzyjaciela opanowały Domżeryce, Kadubiszcze i Kossary, rozbijając tamtejsze załogi. 53 pułk kawalerji sowieckiej w składzie 6 oficerów, 424 kozaków, 7 karabinów maszynowych zaskoczony tą brawurową i niespodziewaną akcją przeszedł zupełnie na naszą stronę. Pomiędzy Borysowem i Bobrujskiem nieprzyjaciel w paru miejscach próbował sforsować Berezynę. Drobne oddziały, którym udało się przedostać na zachodni brzeg rzeki zostały doszczętnie zniesione. Dnia 12 b. m. w czasie nieudanego ataku bolszewickiego na Rzeczycę poległ dowódca 57 dywizji sowieckiej oraz 2 komisarzy. Akcja nasza w rejonie ujścia Prypeci w związku z odzyskaniem Czarnobyla w dalszym ciągu rozwija się pomyślnie.

Na froncie ukraińskim wojska nasze przekroczyły linję rzeki Teterewa. W rejonie Tomaszpola oddziały ukraińskie odparły ataki bolszewików.

Szef oddziału operacyjnego naczelnego dowództwa
Stachiewicz, pułk. szt. gen.

Znaczenie przegrupowania pod Kijowem.

Ostatnie komunikaty sztabu generalnego przedstawiają wyraźnie sytuację na froncie.

Opuszczenie lewego brzegu Dniepru na odcinku kijowskim, ewakuacja Kijowa, która nie odbyła się nie pod naciskiem nieprzyjaciela, — jak wnosić należy z treści komunikatu — ale z wyrachowania strategicznego, nie daje podstaw do obaw o nasz front, który poza tym odcinkiem zresztą jest nienaruszony.

Przyczyny ewakuacji lewego brzegu Dniepru oraz nowego ugrupowania frontu w najbliższem sąsiedztwie — są wynikiem niepomyślnej struktury frontu na południe od rejonu kijowskiego w okolicach od Białej Cerkwi aż do Dzionkowa.

Odcinek ten stanowi zbytnią wklęsłość półkolistą w naszym froncie tem niewygodniejszą, że podsuwającą się zbyt blisko do linji kolejowej Koziatyn—Fastów, która ze względu na wielkie masy kawalerji bolszewickiej, ugrupowanej naprzeciw tej zaklęsłości była poważnie zagrożona, jak też ze względu na ataki bolszewickie na północ od Kijowa pod Czarnobylem.

Wśród takich okoliczności roztropność strategiczna wymagała cofnięcia zbyt zaawansowanej grupy kijowskiej, tembardziej, że od 5 b. m. kilka eszelonów jazdy Budiennego zdołało się przemknąć przez front nasz właśnie w punkcie wklęsłości i uszkodzić w paru punktach tory węzłowe na płn. i płn. wschód od Koziatyna.

Jest wielka różnica strategiczna między wymuszonem przez nieprzyjaciela cofnięciem się, a dokonanym celowo dla skorygowania linji frontu bez zewnętrznego nacisku jedynie dla nowego ugrupowania sił.

To drugie pozostawia inicjatywę bojową w naszych rękach na najbliższą akcję.

Takiem planowem cofnięciem nię dla nowego przegrupowania był odwrót Joffre'a nad Marną, odwrót Hindenburga na tzw. linję Zygfryda, podobne cofnięcie się pamiętamy w Galicji ub. roku w czerwcu, dokonane przez armję gen Iwaszkiewicza.

Wszystkie te posunięcia wyzyskane zostały w najbliższym czasie do poważnych akcji ofenzywnych.

Dlatego niema powodu do rezygnacji—należy uzbroić się w cierpliwość.

Ententa a wojna polsko-rosyjska.

Londyn, 15 czerwca (PAT). Havas. „Daily Mail" wyraża żywe oburzenie, że sojusznicy nie mogą się zdecydować na przeszkodzenie dalszemu trwaniu konfliktu między Polską i Rosją. Wedle tego pisma, twierdzenie, że sojusznicy nie mogą powstrzymać przelewu krwi jest absurdem.

Charles Rivet znowu przeciw Polsce.

Drażni go uznanie niepodległości Ukrainy.

W tygodniku „L'Opinion" ukazał się artykuł Charles'a Rivet'a znanego publicysty, który w 1919 r. był w Polsce i uchodził tu nawet za przyjaciela polaków. P. Rivet pisze, że wojna Polski z Rosją zgubi Polskę i że t. zw. przyjaciele Polski, pchając ją do wojny z bolszewikami, wepchnęli ją w wojnę z Rosją bez różnicy partji. Ukraina jest — zdaniem p. Rivet'a—fikcją. W jednem miejscu zjadliwie przypomina, że Polska wyzwolona prędko zapomniała o długach wdzięczności dla ententy, bo już na jesieni 1919 r. zaczęła sekretne pertraktacje z Niemcami, proponując im różne koncesje (uprzywilejowanie w traktacie handlowym, zatrzymanie niemieckich urzędników i t. p.) i kiedy dowiedziano się o tem i zwrócono uwagę Polsce, Polska wymogła, że tego przedstawiciela ententy odwołano.

Zajścia w Gliwicach.

Bytom. (PAT) — W uzupełnieniu wiadomości o sobotnich zajściach między żołnierzami francuskimi, a uczniami gimnazjum donosi „Gliwicki sztandar polski", że francuzi wracali właśnie z pogrzebu kolegi, którego niemcy w zeszłym tygodniu utopili w Odrze w Opolu, a którego pochowano w Gliwicach. Uczniowie gimnazjum rozpoczeli drwić ze szkota, a kiedy jeden z francuzów wezwał ich aby zaniechali drwin, któryś z uczni krzyknął „Precz z Francją" zaś jego kolega rzucił do francuzów kamieniem; wtedy żołnierze francuzcy rozpędzili swawolnych uczników.

Rada miejska w Gliwicach odbyła specjalne zebranie w tej sprawie jako też w sprawie zawieszenia w urzędzie tamtejszego burmistrza. Spodziewane są demonstracje niemieckie w Gliwicach. Z powodu tego władze okupacyjne wydały odpowiednie zarządzenia.

Prowokacje niemieckie w stosunku do francuzów wciąż się powtarzają. W piątek kiedy 2 Siherhietswernistow w ogrodzie miejskim nie oddało oficerowi francuskiemu należytych ukłonów i ten zażądał od nich legitymacji, jeden z nich odmówił tego, a tłum który się zebrał zajął wobec oficera wrogą podstawą grożąc mu kijami. Oficer groźbą użycia broni uwolnił się od ciemnej tłuszczy.

Podobne fakty powtarzają się dość często z czego widać, że takie zasadzki na francuzów i polaków są celowo zorganizowane, aby tylko mieć powód awantur i podnoszenie krzyku, że rządy francuskie na Górnym Slązku są nieznośne, jak to w swych skargach Niemcy wciąż narzekają.

Niemieckie fałszerstwa przedplebiscytowe.

Olsztyn, 15 czerwca. (PAT). Na skutek reklamacji i pertraktacji udało się polakom otrzymać od niemieckiej kontroli listy wyborcze, ułożone jedynie przez niemców. W pierwszych 2 dniach pracy udało się kontrolerom polskim stwierdzić następujące fakty: Na 22,000 uprawnionych do głosowania w Olsztynie zapisano 3,000 obcych, t. j. mieszkających w Niemczech od długich lat. Pozatem stwierdzono już 600 fałszywych kartek.

Przed plebiscytem.

Bytom, 15 czerwca. (PAT). Pisma niemieckie donoszą, iż w Nogencji zbiera się 49 francuska dywizja strzelców, która ma przybyć na Śląsk dla wzmocnienia tamtejszej załogi koalicji.

Kardynał Ratti w Opolu

Bytom, 16-go czerwca. (PAT). Dnia 10 czerwca r. b. międzysojusznicza komisja rządząca w Opolu przyjęła urzędowo w pałacu regencji ks. kardynała Rattiego, który mianowany został przez stolicę apostolską wysokim komisarzem kościelnym dla Górnego Śląska.

Czeska komedja.

Warszawa, 15 czerwca. (Tel. wł. Gł. Pol.). Według otrzymanych tutaj informacji, w sejmie czeskim powstała ostra opozycja

przeciwko projektowi zdecydowania sprawy cieszyńskiego bez plebiscytu. Podobno jednak tę całą opozycję robi sztucznie sam rząd czeski, aby wywrzeć wśród ententy wrażenie, że zrobił wielką ofiarę wyrzekając się plebiscytu i oczywiście domagać się za to będzie rekompensat politycznych.

„Akcja" bojówki czeskiej.

Cieszyn, 15 czerwca. (PAT). W nocy z dnia 14 na 15 b. m. o godz. 1 i pół napadła czeska bojówka wraz z żandarmami czeskimi na Skrzecień pod Boguminem. Bandyci otoczywszy Skrzecien rozpoczęli ogień karabinowy posuwając się w tyraljerce naprzód. Ogień trwał od godz. 3 i pół. Słaby posterunek żandarmerji polskiej wyszedł na odgłos strzałów celem zbadania sytuacji. Na drodze padł polski żandarm Rudolf Kochut, ugodzony kulą dum-dum w głowę. Tak, że mu wierzch czaszki zerwała. Zraniono ciężko starszego żandarma Józefa Czubara, leżącego na ziemi bili czesi kolbami, poczem zabrali go ze sobą.

Uwierzytelnienie posła Finlandji.

Warszawa, 14 czerwca. (PAT). W dniu dzisiejszym odbył się w Belwederze akt uroczystej audjencji, w czasie której pierwszy poseł i minister pełnomocny Finlandji, p. Karol Gyllenbogel, wręczył listy uwierzytelniające.

Sawinkow i Burcew o porozumieniu z Polską.

„Warszawskoje Słowo" otrzymało następujący telegram z Paryża:

„Victoire" ogłasza wywiad z Sawinkowem, który oświadcza, że roztropność wykazuje konieczność zgody w stosunkach rosyjsko polskich. Sawinkow oświadcza, że zgoda powinna opierać się na zasadach godności i sprawiedliwości obustronnej. Rosja winna zrzec się granic 1914 roku, Polska — granic 1772. Byłoby również rzeczą sprawiedliwą zorganizować wolne plebiscyty na spornych terytorjach z chwilą, gdy konstytuanta moskiewska wyznaczy rząd legalny.

Sawinkow w końcu wyraża nadzieję i przypuszcza, że rosjanie zdają sobie sprawę z błędów, jakich się wobec Polski dopuścili i że Polska nawzajem rozumie, iż z nową Rosją musi żyć nie w stosunkach ciągłych alternatyw pomiędzy wojną i pokojem, lecz w stanie stałej zgody i trwałej przyjaźni.

Burcew w artykule, poświęconym w „Victoire" komentowaniu wywiadu z Sawinkowem, zaznacza, że Sawinkow powoduje się miłością ku Rosji, nie zaniedbując przytem interesów rosyjskiego narodu.

Sawinkow—pisze Burcew w dalszym ciągu—będzie mówił w Warszawie, że aby umożliwić urzeczywistnienie sojuszu rosyjsko-polskiego, należy wyrzec się idei rozbioru Rosji, jako też myśli o granicach 1772 r. Również konieczną byłoby rzeczą zerwanie z Petlurą. Nie może być mowy o okupacji Kijowa bez poprzedniego porozumienia się z patrjotami rosyjskimi.

Burcew, obstając przy niepodległości Polski, domaga się jej sojuszu z Rosją niebolszewicka, lecz wolną i demokratyczną, jaką niezwłocznie po rewolucji 1917 roku proklamowała niepodległość Polski.

Według Burcewa, Sawinkow, będąc wyrazicielem wszystkich patrjotów rosyjskich, pragnących gorąco szczerego i uczciwego sojuszu z wolną i niepodległą Polską, będzie zmuszony oświadczyć się w Warszawie, jako przyjaciel niepodległej Polski w sojuszu z Rosją i jako wróg tych polaków, którzy w zgodzie z Petlurą dąży do rozbioru Rosji.

Generał Sosnkowski o Pożyczce Odrodzenia.

Państwo z wojskiem, a bez skarbu — to karzeł, trzymający maczugę olbrzyma; państwo z wojskiem, a bez skarbu — to twierdza z wałem ochronnym, lecz bez amunicji.

Polska stoi wojskiem, ostoi się skarbem.

Skarb bez pieniędzy tyleż wart, co wojsko bez odwagi.

Wojsko — siła żywa narodu, skarb — siła materjalna.

O te dwie siły na gruzach zburzonej świetności zawołała do potomnych Rzeczpospolita w testamencie Konstytucji 3 maja. Spełniliśmy jedno: z tradycji rycerskich zrodzone wojsko chlubą oręża okryło Polskę na świat cały. Spełnijmy drugie: skarb zasobny i bogaty niech będzie świadectwem woli, pracy i ofiarności wszystkich jej obywateli.

(—) Sosnkowski
Gen.-Pporucznik i Wiceminister.

Patek w Paryżu.

Wywiad korespondenta agencji Havasa.

Paryż, 14 czerwca. (P. A. T.). Havas. Polski minister spraw zagranicznych Patek udzielił wywiadu przedstawicielowi Havasa. Na zadane mu pytania minister odpowiedział co następuje: Dzięki naszej nieporównanej armji ofenzywa bolszewicka jest bliska korzystnego dla nas zakończenia. Naczelnik państwa Piłsudski jest zupełnie zadowolony z sytuacji. — Strona moralna wojsk naszych jest ponad wszelkie pochwały. Nasza świetna sytuacja wojenna nie zmienia nic w naszym programie pokojowym zgodnym z zasadami wolnego stanowienia narodów o sobie. Oswobodzona Ukraina wita wszędzie serdecznie naszych żołnierzy i domaga się pozostawienia naszych wojsk do chwili zorganizowania administracji i armji. — Polska pragnęła zawsze utrzymania stosunków przyjaznych z Czechosłowacją, lecz spór o Cieszyn przesłonił całokształt zagadnień doniosłych wspólnych dla obydwu narodów. Jednakowoż należy przypuszczać, że jesteśmy na dobrej drodze do załatwienia tej kwesji. Inaczej układają się perspektywy co do plebiscytu na Górnym Śląsku i Prusach Wschodnich zwłaszcza ten ostatni żywo nas zajmuje, albowiem nie stworzono tam jeszcze warunków niezbędnych dla swobody głosowania. Polska stawiając jedna sama opór inwazji bolszewickiej ma prawo domagania się zabezpieczenie swego losu przeciwko gwałtom niemieckim. — Żądamy tylko zastosowania traktatu pokojowego co do jego treści i ducha. Powodem dymisji gabinetu były sprawy rekwizycji na produkty rolne. Przesilenie ma charakter czysto wewnętrzny. Minister nie wie czy będzie uczestniczył w nowym rządzie lecz wie że wytyczna linja polskiej polityki zagranicznej opartej na solidarności zupełnej z państwami ententy nie dozna najmniejszej zmiany.

Sytuacja w Rosj.

Wałcz, 15 czerwca. (PAT). Radjo. Z Rzymu donoszą: Wobec alarmujących doniesień z Rosji agencja Stefaniego stwierdza stanowczo, że komunikacja radjotelegraficzna z Moskwy wczoraj jeszcze funkcjonowała bez zarzutu i przesłała z Moskwy wiadomość o uroczystem przyjęciu delegacji socjalistów włoskich w Moskwie.

Nauen, 15 czerwca. (PAT). Radjo. Przedstawicielstwo sowieckie w Berlinie otrzymało wczoraj obszerny radjotelegram z Moskwy, w którym wcale niema wzmianki o kontrrewolucji. Z tego powodu niemieccy lewicowi radykali utrzymujący kontankt z Moskwą, oświadczają, iż wiadomość o kontrrewolucji w Rosji jest nieprawdopodobna.

Nauen, 15 czerwca. (PAT). Radjo. Niemiecka prasa donosi z Kopenhagi: Litwinow oświadczył wobec przedstawicieli prasy, że niema mowy o przewrocie w Rosji. Litwinow komunikuje się regularnie w dalszym ciągu za pomocą radjotelegrafu z Moskwą.

Sowiety uchwalają starać się o pokój!

Wiedeń, 15 czerwca. Z Helsingforsu donoszą: W Moskwie uchwalono na posiedzeniu komisarzy sowieckich natychmiastowe rozpoczęcie starań o zawarcie pokoju ze wszystkiemi sąsiedniemi państwami. Szczególnie wielki nacisk kładziono na zawarcie pokoju z Polską.

W sprawie tej oświadczył jeden z komisarzy: Polska jest zanadto silną i zanadto dobrze zorganizowaną, by można ją pokonać orężem. Polska znajduje poparcie koalicji, posiada znaczną ilość broni i amunicji i jest we wszystko świetnie zaopatrzoną.

Walka więc oręża nie może mieć widoków powodzenia, jeżeli nie chce się wojny przeciągać na okres dłuższy. Metoda walki z Polską musi być zupełnie inna. Należy z Polską zawrzeć pokój, by módz zapomocą agitacji odpowiednio wychować (!!!) całą ludność polską w duchu bolszewickim, a wówczas polacy sami ogłoszą Polskę republiką sowiecką. Tymczasem Rosja będzie miała czas do zorganizowania się, bo jak długo jest zaabsorbowana wojną z Polską, nie może być mowy o jakiejkolwiek odbudowie i wydatnej pracy w Rosji.

Represje bolszewickie w Rosji.

Wiedeń, 14 czerwca. Z Moskwy nadeszły wiadomości do Helsingforsu, że rząd sowiecki postanowił przeprowadzić na nowo przegląd robotników, zajętych w fabrykach bolszewickich. Zdatni do noszenia broni mają natychmiast odejść na front.

Następnie został wydany szereg rozporządzeń. które mają podtrzymywać ducha wśród wojska i tak: winni okazanego tchórzostwa na froncie podlegają karze śmierci, a taksamo majątek jego rodziny zostanie skonfiskowany i członkowie będą podlegać tej samej karze.

W wielu miejscowościach zauważono ślady pracy kontrrewolucyjnej, która się ujawnia w sabotażu, w napadach na pojedyńczych żołnierzy czerwonej armji, a w szczególności w nadzwyczaj częstem niszczeniem linji kolejowych i telegraficznych.

W tym celu ustanawia się, że każda miejscowość jest odpowiedzialną za każdy wypadek, który w jej obrębie zajdzie. W razie jakiegokolwiek czynu skierowanego przeciw sowietom wieś czy inna miejscowość zostanie natychmiast spalona, a ludność oddana pod sąd. W ten sposób chcą bolszewicy zapobiedz przyspieszeniu upadku sowietów

Agitacja bolszewicka w Turcji.

Ljon, 15 czerwca. (PAT). Radjo. „Echo de Paris" donosi ze Sztokholmu, że dzienniki bolszewickie przyznają się do propagandy sowieckiej w Turcji. Jeńcy tureccy, którzy dawniej przebywali w Rosji utworzyli w Konstantynopolu partję komunistyczną. Posiadają oni również filję w Azji tureckiej. Partja rozporządza licznymi oddziałami wojskowymi, złożonymi z komunistów rosyjskich i podejmuje akcje przeciwko załogom koalicyjnym. Akcja ta skierowana jest przedewszystkiem przeciwko wojskom angielskim.

Przesilenie gabinetowe w Niemczech.

Nauen, 15 czerwca. (PAT) Rad. Członek niemieckiego stronnictwa ludowego, Heinze, zrzekł się wobec prezydenta rzeszy mandatu utworzenia nowego gabinetu, ze względu na to, że frakcja parlamentarna i wydział partji socjalistów większości odmówił swego udziału w rządzie koalicyjnym, któryby obejmował również niemieckie stronnictwo ludowe.

Dziś mają się odbyć decydujące posiedzenia frakcji wszystkich partji mieszczańskich w sprawie gabinetu. Socjaliści większości zwołali na wczoraj wielkie zgromadzenie celem określenia swego stanowiska wobec prób tworzenia rządu koalicji ze stronnictw mieszczańskich.

Kanclerz rzeszy Miller oświadczył, że podwyższenie ceny chleba i potrącenie 10 proc. zarobków tytułem bezpośredniego podatku dochodowego wpłynęło bardzo na zmniejszenie się liczby głosów oddanych na socjalistów większości. Stanowisko ententy zwłaszcza zaś Francji wobec narodu niemieckiego po zawarciu pokoju również pchnęło szerokie koła narodu niemieckiego pod wpływy niemieckiego stronnictwa ludowego i uniemożliwiło utworzenie stanowczej większości parlamentarnej. Udział partji socjalistycznej w rządzie rozszerzonym przez żywioły prawicowe jest ze względu na politykę zasadniczą niemożliwe. Zgromadzenie socjalistów większości uchwaliło, że udział partji w takim gabinecie jest nie do pomyślenia. Utworzenie gabinetu lewicowego jest wobec odpornego stanowiska socjalistów niezawisłych również niemożliwe, podobnie jak kontynuowanie polityki koalicyjnej z centrum i demokratami.

NAUEN, 15 czerwca. (PAT) Radjo. Prezydent rzeszy powierzył przywódcy centrum Trimbornowi misję utworzenia gabinetu.

Wyjazd Benesza z Pragi.

Ljon, 15 czerwca. (PAT), Rad. Benesz minister spraw zagranicznych Rzeczypospolitej czechosłowackiej opuszcza w poniedziałek Paryż, udając się z powrotem do Pragi. Benesz przedstawi komisji dla spraw zagranicznych wyniki swych rokowań, prowadzonych w Paryżu i Londynie w sprawie cieszyńskiej, tak z przedstawicielami państw koalicyjnych, jak i z polskim ministrem spraw zagranicznych Patkiem.

Przesilenie parlamentarne w Austrji.

Wiedeń, 15 czerwca. (PAT). Radjo. W.B.K. donosi: Na posiedzeniu głównego wydziału na podstawie oświadczeń wszystkich mówców ustaliło się powszechne przekonanie, że w obecnych warunkach dalsza egzystencja obecnego zgromadzenia narodowego jest niemożliwa. Wobec czego uznano jednogłośnie za konieczne rozwiązanie konstytuanty i przeprowadzenie nowych wyborów. Uznano również za konieczne przygotować jeszcze przed rozwiązaniem zgromadzenia prowizorjum budżetowe. Załatwione mają być również pewne kwestje finansowe. Kwestja utworzenia nowego rządu będzie rozpatrywana w dalszym ciągu na następnym posiedzeniu głównego wydziału.

Walki w Albanji.

Rzym, 14 czerwca. (P. A. T.). Havas. Kapitulacja Tepeleni i Dastini jako punktów o poważnem znaczeniu strategicznem wywołała we Włoszech wrażenie przygnębiające. Garnizon włoski, który się poddał składa się z 70 oficerów w tej liczbie 1 generał i 1000 żołnierzy. Przewidywana jest ewakuacja San Giovani di Menua.

Rywalizacja między Ameryką i Anglją.

—o—

Stosunki między Ameryką a Anglją cechuje wzajemne rozgoryczenie i nieufność. Rywalizacja ekonomiczna obu potęg anglosaskich jest coraz ostrzejszą, dotyczy ona zwłaszcza terenów naftowych. Rząd angielski powiął niedawno uchwałę, zabraniającą udziału kapitałów amerykańskich na terenach naftowych angielskich.

Wywołało to ostry protest kompanji naftowych amerykańskich, które domagają się od swego rządu opieki i wystąpienia przeciw zarządzeniom angielskim. Waszyngton zaniepokojony jest dążeniem Anglji do skupienia w swoich rękach wszystkich terenów naftowych na świecie i choć nie ma nadziei, by uzyskać mógł współudział w Europie lub Azji, sprzeciwi się wszelkim pretensjom Anglji w Ameryce Południowej. Pozostawienie całego przemysłu naftowego w rękach Anglji byłoby nader dla Ameryki niebezpieczne.

Polemika między Anglją i Ameryką jest dość żywa. Dowodzi jej publikacja dokumentów, w których ostro atakowane jest stanowisko Anglji. Senat amerykański i izba gmin angielska nie szczędzą sobie wzajemnej krytyki. Anglicy zarzucają Stanom Zjednoczonym popieranie rewolucji w Irlandji. Prasa francuska w nieporozumieniu anglo-amerykańskiem widzi powód, dla którego Ameryka radaby się wycofać zupełnie z Europy i lęka się, by nie wpłynęło to źle na porozumienie francusko-amerykańskie.

Przypominamy sobie, jak życzliwego przyjęcia doznał w Stanach Zjednoczonych de Valera, apostoł niepodległości irlandzkiej. Obecnie donoszą dzienniki angielskie, że sekretarz stanu Colby zwrócił uwagę prezydentowi komisji spraw zagranicznych Porterowi, że żadne względy na stosunki zagraniczne Ameryki nie powinny krępować komisji, gdy chodzi o uznanie niepodległości Irlandji.

Propaganda bolszewicka w wojsku w Krakowie.

Rewizje i aresztowania agitatorów.

Kraków, 16 czerwca. (P. A. T.) Dzienniki zamieszczają następujący komunikat oddziału informacyjnego D. O. G. Od dłuższego czasu usiłowali komuniści krakowscy szerzyć agitację bolszewicką wśród wojska. Władze wojskowe posiadały o każdym poszczególnym wypadku dokładne wiadomości i były stale na tropie pewnego szczupłego grona komunistów, którzy tu swoją robotę przeszczepić zamierzali. Władze wojskowe po zebraniu szczegółowych informacji zarządziły 14 b. m. szereg rewizji i aresztowań. W ręce władz wpadł cenny materjał informacyjny i dowodowy. Szczegółowe śledztwo w toku. Skompromitowany jest szereg osób Krakowa, Warszawy, Łodzi i Zagłębia Dąbrowskiego. W związku z powyższemi informacjami dowiadują się dzienniki ze źródeł policyjnych, że w Krakowie aresztowano 11 osób, podejrzanych o prowadzenie agitacji antypaństwowej.

Nowiny w kilku słowach.

— Odbyła się w Antwerpji wielka manifestacja z udziałem 30,000 osób, protestująca przeciwko powrotowi licznej kolonji niemieckiej do miasta.

— Poseł centrowy Trimborn przyjął propozycję prezydenta Rzeszy utworzenia gabinetu.

— Od dnia 11 b. m. francuskie stacje radjotelegraficznie otrzymują z Moskwy depesze, niezrozumiałe i niemożliwe do odcyfrowania.

— Dzienniki ogłaszają depeszę z Tokio, donoszącą, że wiadomość o kontrrewolucji w Rosji niema żadnych urzędowych potwierdzeń.

Łódź.

Z RADY MIEJSKIEJ.

Wczorajszemu posiedzeniu Rady Miejskiej przewodniczył A. Remiszewski.

Po przyjęciu porządku dziennego obrady rozpoczęto od odczytania komunikatów. Pierwszy komunikat magistratu w sprawie zmian do koncesji na rozklejanie afiszów udzielonej kooperatywie Inwalidów wojskowych, co w czasie właściwym postanowionem było przez Radę miejską. Zmiany polegają na tem, że tenuta dzierżawna zmniejszona została do 36,000 mk. rocznie (czyli o 16,000 mk. mniejsza od poprzedniej), przyczem opłaty za rozlepianie afiszów od interesanta podwyższone zostały o 20 proc.

Z kolei przewodniczący odczytał nagły wniosek magistratu w sprawie udzielenia Pogotowiu Ratunkowemu, znajdującemu się w nader ciężkich warunkach finansowych, dodatkowego subsydjum w sumie 58,000 mk. licząc od połowy maja do 1 sierpnia (mianowicie za maj 10,000 mk., za czerwiec i lipiec po 24,000 mk.).

Wniosek ten został jednomyślnie przyjęty. Następnie zatwierdzono wniosek magistratu, w myśl uchwały wydziału zdrowotności publicznej, dotyczący podwyższenia z dniem 1 czerwca r. b. opłaty za leczenie i utrzymanie chorych, leczących się w szpitalach miejskich na własny rachunek.

W związku z powyższym postanowiono podwyższyć odpowiednio odnośne pozycje działu VII-go zamierzeń skarbowych zarządu m. Łodzi na rok administracyjny 1920-21.

Trzecim z kolei wnioskiem nagłym była objęta sprawa oddania w dzierżawę teatru miejskiego na sezon 1920-21. Sprawę tę referował dr. Kopciński, który zaznaczył, że o dzierżawę ubiegało się kilkunastu artystów z Warszawy, Wilna, Krakowa itd. Z pośród różnych kandydatów, najodpowiedniejszym okazał się p. Aleksander Zelwerowicz, z którym miasto zawarło prowizoryczną umowę na warunkach następujących: miasto wypłaci p. Zelwerowiczowi tytułem subwencji 700 tysięcy mk. w trzech określonych ratach, przyczem dla uzupełnienia inwentarza przyznaje mu jednorazowy zasiłek w sumie mk. 250 tysięcy. Ze swej strony dyrektor Zelwerowicz zobowiązuje się dawać raz na tydzień, mianowicie w soboty przedstawienia ulgowe dla młodzieży, w cenie od 2 do 12 mk., prócz tego jedno przedstawienie po cenach zniżonych dla inteligencji związku zrzeszeń i t. d. Projekt umowy, jaki ma być w tych dniach podpisany przez obie strony odczytał dr. Kopciński. Przeciwko zatwierdzeniu tego wniosku wystąpił radny dr. Rozenblatt. Wywody radnego dr. Rozenblatta zbijali wiceprezydent Wojewódzki i radni Chwalbiński, Kałużyński i inni.

Po bardzo ożywionej dyskusji przewodniczący poddał przedewszystkiem pod głosowanie najdalej idący wniosek dr. Rosenblatta, ażeby sprawę przekazać komisji skarbowej. Wniosek ten upadł.

Dalej zgodzono się na zaciągnięcie u rządu pożyczki w sumie półtora miljona marek na prowadzenie robót publicznych około ukończenia prac w parku „Źródliska", na ul. 3-go Maja.

Następnie rozważano sprawę propagandy pożyczki państwowej. Referując tę sprawę wiceprezydent Wojewódzki objaśnił, że utworzony został komitet wojewódzki propagandy pożyczki państwowej, podzielony na cztery sekcje. Przewodniczący zwraca uwagę, iż należy zdecydować się albo na przyłączenie się do komitetu wojewódzkiego, albo też stworzyć samodzielny komitet. Większość oświadczyła się za wyborem członków do komitetu wojewódzkiego.

Przewodniczący zarządził przerwę, celem naradzenia w sprawie wyboru kandydatów do sekcji komitetu wojewódzkiego.

Po przerwie dokonano wyboru członków do poszczególnych sekcji.

Z kolei zatwierdzono wniosek magistratu w sprawie podwyższenia kosztów utrzymania chorych w domu dla chorych chronicznych do mrk. 25 dziennie. Następnie przyjęto wniosek magistratu, dotyczący przyznania subsydjum dyrekcji Teatru Polskiego w Łodzi w sumie 60,000 mk. na prowadzenie teatru w sezonie letnim.

Przyjęto również wniosek magistratu w sprawie podwyższenia opłat w 2-im miejskim zakładzie kąpielowym, oraz uchwalono wyasygnować kwotę mrk. 400,000 z rachunku, zaliczki na potrzeby szpitali i innych instytucji wydziału zdrowotności publicznej.

Po załatwieniu kilku drobniejszych punktów posiedzenie zamknięto o godz. 10 i pół w nocy.

Z powodu wyczerpania porządku dziennego wyznaczone na dzisiaj posiedzenie Rady miejskiej nie odbędzie się.

Wiadomości bieżące.

Przedłużenie roku szkolnego.

Na skutek nadesłanego do inspekcji szkolnej okręgowej miasta Łodzi okólnika ministerjum W. R. i O. P. zakończenie roku szkolnego we wszystkich szkołach powszechnych nastąpi zamiast w pierwotnie zapowiedzianym terminie 15 b. m., dopiero dnia 28 czerwca.

Podwyższenie opłat za leczenie w szpitalach miejskich.

Magistrat m. Łodzi zatwierdził przedstawione przez Wydział Zdrowotności publicznej podwyższenie opłat za leczenie i utrzymanie chorych w szpitalach miejskich i obcych.

Obecnie stawki te wynoszą: za leczenie chorych chirurgicznych mk. 60 dziennie, chorych wewnętrznych i umysłowo chorych w szpitalu Kochanówki mk. 50, za dzieci w szpitalu Anny Marji i na oddziałach wewnętrznych mk. 40; chirurgicznych mk. 48; za chorych epileptyków w szpitalu ewangielickim — mk. 20; za leczenie położniczych mk. 40.

Postanowiono również ściągać z gmin zamiejscowych na pokrycie kosztów rewindykacyjnych jako też tytułem zwrotu części wydatków poniesionych przez miasto za szpitalnictwo wogóle po mk. 5 za chorego dziennie.

Zabezpieczenie cmentarzy wojennych.

Na skutek interwencji Dow. Okr. Generalnego w sprawie zabezpieczenia cmentarzy wojennych chylących się, z powodu braku nadzoru, ku zupełnemu upadkowi, Województwo okólnikiem zaleciło wydać władzom gminnym i wioskom oraz policji państwowej nakaz zorganizowania ścisłego nadzoru nad zabezpieczeniem całości cmentarzy wojskowych. Mają być w tym celu zorganizowane powiatowe i gminne komitety, których zadaniem będzie roztoczenie stałej opieki i utrzymanie w należytym porządku cmentarzy i grobów wojennych. Praca komitetów winna być prowadzona w ścisłem porozumieniu z Urzędem Opieki nad Grobami Wojskowymi D. O. G.

Ceny w mieście i na prowincji.

W ostatnich czasach zauważyć się daje znamienny fakt, iż redakcja cen wyrobów manufakturowych w miastach wywołała zniżkę cen na niektóre artykuły spożywcze, a głównie zaś zniżkę cen bydła, koni i trzody chlewnej na prowincji. Na jarmarkach w okolicznych osadach i wsiach, jakie odbyły się w tygodniu ubiegłym, żądano i płacono od 2000—3000 marek mniej za sztukę krowy aniżeli przed dwoma tygodniami, za sztukę wieprza o tysiąc marek mniej itd.

Do pewnego stopnia wpłynęły na obniżkę cen również i widoki dobrych uradzajów, po spadłych obficie deszczach. Swierdzić należy z zadowoleniem, że żyto, uważane za przepadłe, wzrosło w piękne kłosy, a stan ziemniaków wszędzie przedstawia się bardzo pomyślnie.

W Łodzi tymczasem, jak i prawdopodobnie w innych miastach, ceny na artykuły spożywcze, niestety, nie uległy zniżce i w dalszym ciągu płacimy za najniezbędniejsze artykuły spożywcze jak mleko, masło, jaja, ser itd. wygórowane ceny, gdyż sklepikarze, gwoli szybkiego zbogacenia się, „drą łyko" póki się da, zmuszając nieszczęsnych mieszkańców miasta do płacenia wysokich cen.

W danym wypadku, wobec biernego zachowania się Urzędu walki z lichwą i shekulacją, wyzysk kwitnie dalej, a sklepikarze i właściciele jadłodajni nabijają portfele markami.

Kurs harcerski Okręgu Łódzkiego.

Łódzki Inspektorat Harcerstwa Polskiego od dnia 18 do 29 b. m. urządza kurs instruktorski w Prusinowicach za Szadkiem, w majątku i przy czynnym poparciu pp. Krzyżanowskich.

Wymarsz w piątek rano o g. 6-ej z lokalu Inspektoratu, Srednia 14. Opłata wynosi mk. 100 (ewentualne zwolnienia od opłaty przewidziane).

Harcerze zastępowi i starsi druhowie zgłoszą się do dnia 17 b. m., do godz. 20-ej w komendzie miasta, Srednia 14, celem złożenia zgłoszenia.

Kursy dla pielęgniarek.

Miejscowy oddział Czerwonego Krzyża otwiera z końcem tego miesiąca kursy 3 mies. dla pielęgniarek. Wszystkie panie, które zapisały się na kursy, proszone są o złożenie świadectw z ukończenia 4 kl. w kancelarji Czerwonego Krzyża, Piotrkowska 96 — Sekcja siόstr — otwarte codziennie oprócz świąt od 10 r. do 2 po poł.

Wycieczka handlowców.

Połączone drużyny śpiewacze Handlowców Polskich na zakończenie sezonu śpiewaczego, organizują w dniu 20 b. m. wycieczkę do Gałkówka pod Łodzią, gdzie w miejscowym parafjalnym kościele wykonają podczas Sumy pienia religijne, poczem odbędzie się zabawa towarzyska w lesie tamtejszym.

Teatr Polski.

„Kobieta bez skazy", oto tytuł sztuki G. Zapolskiej, którą Teatr Polski dzisiaj po raz pierwszy w Łodzi wystawia, korzystając z gościny wybitnej artystki polskiej p. Marji Mirskiej, kreującej postać tytułową. Szereg momentów mocnych i niezwykła umiejętność posługiwania się ciekawemi sytuacjami i pięknym literackim stylem, jaki cechuje talent G. Zapolskiej stawia utwor ten w szeregu najciekawszych dzieł naszego repertuaru.

I koncert symfoniczny.

Zwolenników poważnej muzyki ucieszy wiadomość, że w ogródku przy Grand Hotelu, raz na tydzień odbywać się będą koncerty zwiększonej orkiestry symfonicznej, pod dyrekcją Teodora Rydera, oraz gości z Warszawy. Pierwszy koncert odbędzie się jutro o g. 8.30

Ujęcie szajki złodziejskiej.

Niedawno policji państwowej na powiat łódzki udało się schwytać szajkę bandytów, obecnie zaś ujęła dobrze zorganizowaną szajkę złodziejską, która ostatnio grasowała od dłuższego czasu w Zgierzu i okolicy. Uczestnicy tej szajki byli oddawna poszukiwani przez władze sądowe, którym jednak nie udało się wpaść na trop rabusiów. Dzięki jednak przezorności i sprytnemu działaniu funkcjonarjuszy policji schwytano niebezpiecznego herszta tej bandy 26-letniego Stefana Golnika, a następnie innych członków organizacji złodziejskiej.

Aresztowanie Golnika nastąpiło na stacji Łódź kaliska, w chwili wsiadania do pociągu, którym zamierzał wyjechać do Poznania. Czelny rabuś początkowo stawiał opór, dziwiąc się, że policja śmie go aresztować, lecz później zmiękł. Okuto go w kajdany i odstawiono do komendy policyjnej w Łodzi. (Piotrkowska 100).

Wkrótce potem funkcjonarjusze tejże policji ujęli wspólników Golnika, którzy robili wyprawy złodziejskie, mianow.: 24 letniego Bolesława Pawlaka, 28 letn. Antoniego Hoffmana (ukrywających się w Zgierzu), Zygmunta Tomaszewskiego (z profesji kowala, zamieszkałego w Łodzi), Antoniego Ostrowskiego (ze Strykowa, ujętego w Zgierzu) oraz Helenę Pogorzelską, kochankę Golnika.

Niezależnie od tego aresztowano paserów, u których przechowywano pochodzące z kradzierzy przedmioty: Berka Pinkusa (zamieszkałego w Łodzi przy ul. Brzezińskiej № 19) i Władysława Janeczka (zamieszkełego w Łodzi przy ul. Pańskiej Nr. 49). Do szajki, jak ustaliło dochodzenie doraźne, należało jeszcze kilka osób, nazwiska których zostały już ujawnione, lecz dotąd na ślad kryjówki ich nie natrafiono.

Z szeregu ostanich znacznych kradzieży, do których aresztowani przyznali się, wymienić należy okradzenie kooperatywy kolejowej w Zgierzu oraz kooperatywy w Koninie, ziemi kaliskiej, nadto kilku składów z towarami, do których dostano się za pomocą włamania. Szajka ziodziejska, jak stwierdzono operowała na terenie Kongresówki.

Idąc za wskazówkami aresztowanych, Komenda policji na powiat łódzki odebrała część przedmiotów, pochodzących z łupu. Wszystkich aresztowanych przeprowadzono wczoraj pod eskortą do więzienia przz ul. Milsza; sprawę skierowano do władzy sądowej.

Policja powiatowa czyni dalsze poszukiwania ukrywających się członków szajki.

Zastrzelenie uciekiniera.

Wczoraj, około godz. 5-ej nad ranem z aresztu wojskowego przy ul. Składowej 42, usiłował zbiedz jeden z osadzonych tam żołnierzy. Gdy na kilkakrotne wolanie wartownika, który wybiegł za zbiegiem na ulicę, uciekający nie zatrzymał się, wartownik dał najpierw strzał w powietrze, a gdy i to nie pomogło, wystrzelił w usiłującego zbiedz, kładąc go trupem na miejscu.

Aresztowanie bandyty.

W obrębie 2-go komisarjatu policja aresztowała oddawna poszukiwanego bandytę, Tomasza Szczepaniaka, który wspólnie z innymi dokonywał ostatnio napadów, a ostatnio ograbił sklep komisowy w Zgierzu. Szczepaniak usiłował zbiedz, dano kilka strzałów, wobec czego bandyta zatrzymał się. Pod eskortą odstawiono go do więzienia śledczego.

Komunikat.

Urzędnicy na Pożyczkę Państwową.

Urzędnicy państwowi niżej wymienionych Urzędów Skarbowych miasta Łodzi subskrybow. pożyczkę odrodzenia:

Urzędnicy	Izby Skarbowej na sumę	mk.	83.350.
„	Urzędu Skarbowego podatków i opłat skarb.	„	130.700.
„	Kasy Skarbowej	„	25.000.
„	Urzędu Skarbowego akcyz i monop. państw.	„	50.000.

Suma subskrypcji pożyczki przez urzędników prowincjonalnych urzędów Skarbowych będzie dodatkowo ogłoszona.

Giełda łódzka.

Z dnia 15 czerwca 1920 r.

Ruble carskie po 500 — 262— — —; ruble dum. po 1000 — 74. —; franki francuskie — 13.30; franki szwajcarskie — 33.30, —.— funty sterlingi — 700.— — — —; dolary Stan. Zjednoczonych 170.— 5 pr. Listy zastawne m. Łodzi 200.—; 6 proc. Obligacje m. Łodzi 81.—, — —; Czeki na Berlin 438. Marki niemieckie drobne 420.—. Tendencja dla walut zniżkowa, dla akcji przemysłowych mocna.

Giełda warszawska.

Waluty i czeki.

Notowania z dnia 15 czerwca.

Waluty: ruble carskie po 500—268.— 266.25; ruble dumskie po 1000 73.50—75; po 250—52.50 53; franki franc. 13.30; funty szt. 700; dolary Stanów Zjednoczon. 172.—, 170; dolary kanadyjskie —; marki niemieckie po 100 — — — —. Czeki: na Paryż 13.40 — 13.20; na Szwajcarję 33.—; na Londyn 710 —695; na Berlin 450 — 442.50.

Kronika ekonomiczna.

—o—

Sztuczny ruch giełdowy. — Wrocławska „Breslauer Zeitung" przedstawia straty ekonomiczne, jakie ponosi niemiecki przemysł i handel wskutek sztucznego podniesienia przez rząd waluty niemieckiej.

Mianowicie skutek jest ten, iż zagranica wstrzymała prawie zupełnie zakupy niemieckich wyrobów. Tego rząd nie przewidział, poświęcając 48 miljardów na tak zwaną interwencję handlową dla sztucznego podniesienia marki niemieckiej.

Tak zwana interwencja w stosunku marki objawia się w ten sposób, iż giełdziarze rządowi zakupują dużo marek polskich, szczególnie w Gdańsku, naprzykład w po 22 fenigi za jedną markę. Następnie sprzedają je na giełdzie po 20 fenigów, nawet niżej, wytwarzając przez to sztuczną zniżkę waluty polskiej.

Różnica ceny kursu i sprzedaży pokrywana bywa z miljardowych funduszów interwencyjnych. Poważni finansiści niemieccy przewidują, że ten szantaż niemiecki zemści się przedewszystkiem na samych Niemcach. Przemysł i handel na wschodzie Niemiec, który wywoził przeważnie do Polski, odczuwa to już bardzo dotkliwie.

Teatr „SCALA“

Tylko 2 Wieczory: dn. 19 i 20 czerwca 1920 r. znanego artysty-komika. popularnego wykonawcy swego — repertuaru humorystycznego dla płyt gramofonowych — oraz artystów teatrów warszawskich: **W. Kuncewicza, A. Górskiego, W. Kucharskiego, W. Łoskota, Jan. Szymulskiej** — artystów baletu warsz. pp. **I. i K. Zielińskich.**

BIM BOM

Bilety do nabycia w cukierni Gostomskiego od 10—1 i 5—8 w., w dzień przedstaw. w teatrze od 10—2 i 5-ej do końca przedst.

Dyrekcja koncertów Alfreda Straucha.

SALA KONCERTOWA.

Wtorek, dnia 22, oraz środa, dnia 23 czerwca 1920 r. o godz. 8.45 wiecz.

Dwa WIECZORY

interpretacji muzycznych w ilustracjach tanecznych

— daje —

RITA

Sacchetto

światowej sławy tancerka.

z udziałem swej uczennicy

WALERJI KONCZYŃSKIEJ.

Przy fortepianie: **Stella Landi.**

PROGRAM:

I wieczoru:	II wieczoru:
Schumann: Dość szczęścia.	Liszt: Valse impromptu.
Kreisler: Piękny Rozmaryn.	Mendels.: Anioł (pieśń wiosenna)
Chopin: Przygrywki miłosne: Valse brillante № 1 i 2.	PYCHA i SKROMNOŚĆ.
Rubinstein: Etiuda.	Mozart: a. Chwila. Weiss: b. Menuet. Gruenfeld: c. Gawot.
Liszt: Kompozycja formistyczna „ Madame Recamier.	Moszkowski: d. Mazurek.
BÓG i BAJADERA.	Chopin: Etiuda.
Liszt: a. Campanela.	Schubert—Liszt: Król olch.
P. Inon: b. Taniec wschodni.	CHOCHOŁ:
L. d. Wall: c. Taniec z welonem	Fuchs: a. Mucha. b. Bajka.
„ d. Bóg błogosławi Bajaderę.	TANIEC OBŁĄKANEJ:
Strauss: Odgłosy wiosny.	Chopin: Tarantella.
Schubert: Tańce wiejskie.	„ Polowanie (Polonez).
Mendelsohn: Ptaszek (Scherzo).	Mendelssohn: Scherzo. Rubinstein: Etiuda. Schuman: Sen Pierrota. Launer: Złote walce.
IMPRESJE HISZPAŃSKIE.	IMPRESJE HISZPAŃSKIE.

Bilety od mk. 10.— do 60.— do nabycia w księgarni Al. Straucha, ul Dzielna 12, a w dnie oznaczone od godz. 6 w kasie Sali Koncertowej.

Ważne dla osób niezamożnych.

Aby mniej zamożnej części społeczeństwa ułatwić spełnienie obowiązku, jakim dla każdego prawdziwego Polaka jest wzięcie udziału w Polskiej Pożyczce Odrodzenia. utworzyła

„Westa“ Bank Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu

specjalną kombinację ubezpieczeniową. Za opłatą względnie do ubezpieczonej sumy odpowiedniej składki tylko w ciągu lat 12-tu i to w dowolnych ratach, nawet miesięcznych, staje się każdy nietylko odrazu właścicielem Polskiej Pożyczki Państwowej w sumie równej wysokości ubezpieczenia, którą otrzyma za życia osobiście po upływie 12-tu lat, lecz nadto zabezpiecza swoją rodzinę, gdyż w razie wcześniejszej śmierci otrzymują natychmiastwo jego spadkobiercy ubezpieczoną sumę w Polskiej Pożyczce Państwowej.

Ubezpieczenie takie przyjmuje się bez rewizji lekarskiej, na sumy poczynając od Mk. 1000.—, zaś Wojskowi Armji Polskiej stają się ubezpieczonymi również od wypadków wojennych, wyjątkowo przy tej kombinacji, bez oddzielnej dopłaty, za ryzyko wojenne.

Objaśnień udziela w Warszawie: Zarząd Warszawsk. Oddziału Banku Wzajemn. Ubezp. „Westa“ (Jerozolimska 31), w Łodzi: Generalna Agentura Wp. Władysław Rajchman (Dzielna 2a). 9164—3

Potrzebna

maszynistka

(biegle pisząca na maszynie), ze znajomością buchalterji i praktyką biurową. Piśmienne oferty prosimy składać do firmy Grabiański i Myślibórski, Piotrkowska № 62. 764-2

Towarz. Ubezpieczeń „Orzeł“

Spółka Akcyjna w Warszawie.

Kapitał zakładowy 10.000.000 mk.

z czego ćwierć wpłacono.

Ubezpieczenia: ogniowe, transportowe, życiowe i od wypadków.

Ma do oddania

Reprezentację jeneralną na Łódź i okolicę.

Tylko bardzo poważni reflektanci zechcą nadsyłać wyczerpujące oferty z podaniem referencji do biura Zarządu: Warszawa, Królewska 23. 635—1

Dr. M. Skłodowska-Felauer

Choroby kobiece i akuszerja.

Ord. od $3^1/_2$ do $5^1/_2$. Rozwadowska 1. 9469—6

Zgubiono PORTFEL

z pieniędzmi, papiery, 2 paszporty niemieckie na imię Michał Zylbercwajg i Anna Marja Zylbercwajg i patent, wydany na przędzę na imię Michał Zylbercwajg. Uczciwy znalazca zechce zwrócić papiery i paszporta, a zatrzymać sobie pieniądze. Michał Zylbercwajg, Zawadzka 30. 652—2

Dr. A. GROSGLIK

Choroby skórne i weneryczne

Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

Al. Kościuszki (Spac.) 27.

9—11 rano i 5—7 w cz. Panie od 4—5 poł., w niedz. 10—12. 2379—10

Polecamy

Przędzone Włosie Końskie

oraz

PASY MEBLOWE

w każdej ilości po cenach umiarkowanych.

- WŁOSIE KOŃSKIE, KROWIE i SZCZECINĘ. -

Centrala skór Tow. Akc. Poznań
Oddział TKANIN, WŁOSIA, SZCZECINY
w RAWICZU. Ks. Poznańskie.

858—5

Chłopców i dziewczęta

do sklepów na posyłki, terminatorów do fabryk i warsztatów, gońców, służbę domową, — praktykantów biurowych i sklepowych —

— poleca —

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami

w Łodzi, Aleje Kościuszki № 9.

— **Oddział dla młodocianych.** —

Pośrednictwo dla obu stron bezpłatne. 751—1

Dr. Ludwik FALK

Choroby skórne i weneryczne

przyjmuje od 4 — 7.

Nawrot 7. 2

Dr. S. KANTOR

Specjalista chorób wenerycznych skórnych i dróg moczopłciowych.

Leczenie promieniami Röntgena i światłem.

Piotrkowska № 144, róg Ewangelickiej.

Godz. przyjęcia: 9—2 r. i od 6—8 pop. Dla pań od 5—6 pp.

Z dniem dzisiejszym, po gruntownem odświeżeniu

został otwarty

:: HOTEL ::
FRANCUSKI

Andrzeja 6.

Poleca się Sz. Publiczności. 9535—3

Meble

z 2 stołowych, sypialni, salonu z fortepianem, kuchni oraz różne drobnostki sprzedam zaraz. Pośrednicy wykluczeni. Oglądać można od godz. 10—12 w południe Wólczańska 37. Wiadomość u stróża. 11—1

---

2 pokoje,

elegancko umeblowane, sypialnia i gabinet, poszukuje się od zaraz do wynajęcia. Oferty do admin. „Głosu“ sub „Z. Z.“ 728—2

BLACHĘ

żelazną, cynkową, ocynkowaną, białą, mosiężną

poleca:

A. ARNSTEIN

Dzielna № 7.

Krawiec Męzki 2—2

A. Rogoziński jr.

powrócił z Berlina i uprasza Sz. Klijentelę o łaskawe odwiedzenie interesu, **Cegielniana № 32,** róg Piotrkowskiej, sklep frontowy, (dawniej Piotrkowska № 107).

Pierwszorzędne

automobile ciężarowe, automobile luksusowe

modne, korzystnie do nabycia. Allgemeiner Kraftwagenpark G. m. b. H. Frankfurt a/M., Tel. Adr. AKAPE. 390—3

---

2 pokoje z kuchnią

z wszelkiemi wygodami w eleganckiej willi w Rudzie Pabjanickiej do wynajęcia. Wiadomość: Al. Kościuszki 53 u stróża.

2-ch podoficerów rachunkowych

obecnie zdemobilizowanych, z długoletnią praktyką biurową, **poszukuje posady** jako kasjerzy, magazynierzy, w zakładach lub przedsiębiorstwach, najchętniej na prowincji. Łaskawe zgłoszenia pod „Zdemobilizowani“ do admin. „Głosu“. 730—1

BRYLANTY

złoto, srebro, perły, djamenty, biżuterje kupuję płacę najwyższe ceny. **S. Milich.** 132-30 Konstantynowska 7, prawa oficyna, I piętro.

Papę dachową

w różnych gatunkach marki **„Bitum“** poleca fabryka tektury smołowcowej i asfaltu

A. O. Teschich i S-ka

Łódź, Kilińskiego № 62. 15—3

Pierwszorzędny

krawiec damski przyjmuje wszelkie roboty. Kostjumy, palta, oraz palta dziecinne po cenach najniższych. Kostjumy od [illegible]00 mk. palta 150 palta dziecinne od 75. I. Feigenblat Cegielniana 47.

Dr. med. E. Wigdorowicz

(z Warszawy

Choroby wewn. i na[illegible]

niemoc płciowa nerwowem[illegible]

(Al. I Maja [illegible]

5—7 w [illegible] 77 6

Na zabawy ogrodowe

oddaje się Ogród ze sceną letnią. Wiadomość w teatrze „Urania“. 46—1

Ogłoszenie.

Magistrat — Wydział Zaprowiantowania Miasta — sprzeda próżne **beczki** od oleju.

Reflektanci zechcą składać oferty z podaniem ceny w Wydziale Zaprowiantowania Miasta, ul. Średnia № 16.

Magistrat.

Ogłoszenia drobne

A!A!A! Meble! Łóżka metalowe, meble biurowe, urządzenia kuchenne białe, krzesła wiedeńskie. Najtaniej sprzedaje, Piotrkowska 116, I piętro, front. 263—3

A.A.A. Taniej, niż wszędzie, bo w prywatnem mieszkaniu. Resztki i że sztuki różnych towarów łokciowych. Kilińskiego (Widzewska) 40 m. 10, front, II p. 39-20

A.A. Kupuję żakiety fokowe, karakułowe, oraz różne męskie futra. Płacę najlepsze ceny. Grosman, Piotrkowska 24. 618—30

A. Sprzedam sypialnię dębową, różne meble. Piotrkowska 35, w podwórzu. Kaczorowski. [illegible]—8

A. Łóżko żelazne, drugie dębowe z materacami, szafy, bieliźniarkę, otomanę, kredens, stół, krzesła, garnitur mebli sprzedam. Piotrkowska 261, m. 4. 68[illegible]—6

Biegła stenotypistka-maszynistka, obeznana z biurowością, poszukuje posady. Oferty sub „Biegła“. 774—2

Do sprzedania lodownia, łóżko składane i szory angielskie. Wiadomość Długa 63, m. 21. 53—3

Dom murowany do sprzedania. Franciszkańska № 71. Wiadomość: Franciszkańska 61, sklep p. l. Defecińskiego 41—3

Dom murowany 3 piętrowy do sprzedania. Kątna 36. 38—2

Francuskiego gruntownie udziela absolwentka „Cours des lettres“ (Dijon) Talesnikówna, Aleja I Maja 36—9, 2—4. 855—8

Handlowiec poszukuje pracy w interesie handlowym lub przemysłowym. Ukończył warszawską szkołę handlową. Oferty sub. „L. H.“ 630—2

Jest do wynajęcia letnie mieszkanie z całodziennem utrzymaniem. Wiadomość: Sienkiewicza 27, m. 5. 56—2

Jest do wydzierżawienia 20 morgów ziemi z zabudowaniem we wsi Modlecie, gmina Gospodarz. Wiadomość u p. Mańskiej. 38—3

Kupię do watterklozetów dla własnej potrzeby używane miski, deseczki; zapłacę dobrze. Południowa 20, m. 15. 682—2

Kupuję meble, dywany, garderobę, futra, bieliznę, różne sprzęty domowe, płacę najlepiej. Benedykta 19, w sklepie. 55[illegible]—30

Rower sprzedam (wolne koło) za 2,800 mk. Andrzeja 47 m. 6. 717—2

Młoda osoba poszukuje miejsca gospodyni do samotnego, ewentualnie na wyjazd. Oferty pod „Wyjazd“. 772—2

Nuty fortepianowe sprzedam: szkoły Różyckiego, Beyera, Etiuty Czernego i Lutschga. Pasaż Szulca 37, m. 6, g. 4—5. 40—2

Nauczycielka poszukuje kondycji do dzieci na wyjazd, warunki skromne. Oferty składać do Admin. „Głosu“ sub. „Nauczycielka“. 32—2

Oferta. Młodzieniec lat 17, posiadający 2 klasowe wykształcenie, śliczny charakter pisma, pragnie otrzymać jakąkolwiek pracę. Oferty sub. „Młodzieniec“ do „Głosu“. 1

Oddam mieszkania w Nowym Rokiciu, kilka pokoi z kuchnią umeblowane i nieumeblowane. Wiadomości udziela sklep pani Süssman, Piotrkowska 95. 696—2

Odstąpię w śródmieściu 3 pokoje z kuchnią i elektrycznością od zaraz. Sub. „Odstąpię“. 46-2

Poszukuję pokoju umeblowanego z wygodami. Oferty do Adm. „Głosu“ sub. E. N. 43—1

Poszukuję freblanki o pensjon tu na wieś za utrzymanie. [illegible] 18 m. 7. 777—1

Wykwintny manicure. Piotrkowska 124, Poznańczyk. 711—2

Pantofelki damskie bronzowe nowe № 6 do sprzedania. Al. Kościuszki 21 m. 15, od 11—1. 776 -2

Pianina, fortepiany sprzedaje — kupuje. Chodkowski, Sienkiewicza 25, I piętro, telefon № 400. 612—3

Rower okazyjnie za 1.500 marek do sprzedania. Al. 1-go maja 35 w piekarni. 39—2

Rower w dobrym stanie do sprzedania. Piotrkowska 19, m. 2. Cena mk. 2500. 687—2

Sprzedam młodego rasowego psa (wilk). Długa № 68, m. 17, między 6—7 godz. 49—2

Sypialny pokój luksusowy sprzedam. Wiadomość: Sienkiewicza 25, m. 6. Tel. 400. 11—2

Sklep delikatesów lub urządzenie zaraz do sprzedania. Ul. Piotrkowska 156, Brozyńska. 18-2

Une jeune parisienne donne de leçons de français. Oferty pod „J. C.“ 763—3

Wdowa, lat 26, z pięcioletnim synkiem, poszukuje miejsca do samotnego Państwa. Pabjanice, ul. Moniuszki 4, Helena Zagórowska. 82-1

Zagubione dokumenty:

Bresler Szymon zgubił paszport niemiecki familijny, wyd. w Łodzi.

Bizberg Boruch zgubił paszp. polski № 4177, wydany w Łodzi na wyjazd zagranicę. 679—3

Borzykowski Izrael Eljasz zgubił paszport polski tymczasowy, wydany w Zduńskiej Woli. 684—3

Blitenteil Mendel zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 773—3

Chałmiński Icek zgub paszp. niemiecki, wyd. w Łodzi. 55—3

Chentow Teresa zgub. paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 716—3

Chentow Regina zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 715—3

Dorembus Menasze zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 641—3

Dawidowicz Michał zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 695—3

Ekształn Hinda zgubiła paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 63—3

Eidys Fryderyk zgubił dowód osobisty tymczasowy, wydany w Łodzi. 31—3

Frankental Chil Majer zgub. paszp. polski, wydany w Łodzi. 36—3

Fryd Regina zgub. paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 41—3

Fajerstein Pinkus zgubił legitymację chlebową na 2 osoby oraz kartę węglową. 664—2

Fajerstein Mojżesz zgubił legitymację chlebową na 6 osób, oraz kartę węglową. 666—2

Gincberg Chil Josek zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 691-3

Goldchersz Henryk zgubił paszport polski, wydany w Łodzi. 714—3

Gruszka Aron Lejzer zgubił legitymację chlebową na 1 osobę. 68—1

Gruszka Aron Lejzer zgubił paszport polski, wydany w Łodzi. 67—3

Grynberżanka Dora zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 730-3

Grynblau Ida zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 781—3

Gut Wilhelm zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 771—3

Hipszer Pola zgub. paszport niemiecki, wyd. w Piotrkowie. 637—3

Janiak Paweł zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 37—3

Joskowiczówna Janina zgub. paszp. niem. wydany w Łodzi. 34—3

Koltun Chana Małka zgubiła paszp. rosyjski, wyd. w Głownie. 24—3

Krawczyk Teofila zgub. legitym. chlebową na 3 osoby. 19—1

Kalisz Leon zgub. paszport rosyjski, wydany w Łodzi. Zawadzka 39. 640—3

Ksiązer Moszek zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 676—3

Kac Izrael zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 698—3

Lewkowicz Henryk zgub. legitym. chlebowa na 6 osób. 24—1

Lewinówna Róża zgubiła matrykułę gimnazjum M. Hochste nowej. 69-1

Landau Marja Gitla zgubiła paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 656—3

Minc Chonel Hirsz zgubił paszport niemiecki, wyd. w Międzyrzeczu. 779—

Michrowski Mendel zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi.

Rusinow Ilja zgub. paszport polski, wydany w Łodzi. 678—3

Richter Adolf, Piotrkowska 79, zagubił portfel z pieniędzmi i dowód osobisty tymczasowy, wydany przez [illegible] Okręgu Białostockiego. 25—3

Swientarski Majlech zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 57—3

Senderowicz Łaja zgub. paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 613—3

Sztucberg Mendel Icek zgubił paszport polski i metrykę urodzenia, wyd. w Końsku. 613—3

Szwergold Aron zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 685—3

Szumacher Brandel zgubił paszport niemiecki, wyd. w Łodzi. 638—3

Weinberg Mordka zgubił paszport niemiecki, wydany w Łodzi. 647—3

Winklerówna Helena zgubiła matrykułę, wydaną ze szkoły p. Wolfsonowej. 776—1

Winograd Arnold zgubił paszport, wydany w Łodzi. 762—3

Zagubiono [illegible] port [illegible] ijny, na [illegible] Ady Gór[illegible]

Zagubiono paszport oraz książeczkę wojskową na imię Izaaka Harkawiego. 29—3

Zgubiona została książeczka aprowizacyjna na deputat żywnościowy dla robotników huty szklanej G. Mikulskiego w Łodzi. Piotrkowska 89. 36—1

Zgubiono paszport niemiecki familijny, na imię Witolda i Marjana Małowist, wyd. w Łodzi. 42—3

500 mk. NAGRODY otrzyma ten, kto przyprowadzi lub wskaże, gdzie się znajduje zaginiona suka rasy wilczej od szczeniąt, jasno-szara z obrożą czerwoną. Ul. św. Jerzego № 8. 693—2

PRENUMERATA: Miesięcznie Mk. 35.—. Kwartalnie Mk 105.—. Za odnoszenie dopłaca się Mk. 5.— miesięcznie. Prenumerata przez pocztę miesięcznie Mk. 45.—. Kwartalnie 135.—. Zagranicą Mk. [illegible]0.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Zwyczajne: 2.50 fen. za wiersz nonparelowy jednoszpaltowy. Drobne: 40 fen. za wyraz, 4.00 Mk. Poszukiwanie pracy 30 fen. [illegible] Nadesłane: przed tekstem 8.00 Mk., w tekście po tekście 5.00 fen. za wiersz nonp. (str. 2 szp.). Nekrologi: 3.50 Mk. za wiersz nonp. (Zaręczynowe i zaślubinowe po Mk. 150 po tekście. Za termin. druk ogłosz. i oflar adm. nie [illegible]

Redaktor i wydawca Marceli Sachs.

W drukarni „Głosu Polskiego“ Piotrkowska 86